

1^η Απριλίου, ημέρα Μνήμης του Εθνικοαπελευθερωτικού Αγώνα των Κυπρίων

Η θυσία των τεσσάρων στον αχυρώνα του Λιοπετρίου

Κάθε χρόνο την 1^η του Απρίλη, όταν η άνοιξη θριαμβικά αλώνει τη ζωή μας κατά τον σολωμικό *Πειρασμό*, με τα φτερά της σκέψης μας ταξιδεύουμε στην Κύπρο και τιμάμε τη μνήμη των παλικαριών που έπεσαν στον Αγώνα για την Ανεξαρτησία του νησιού από την αγγλική αποικιοκρατία. Τέσσερα ολόκληρα χρόνια κράτησε ο αγώνας αυτός, από το 1955-1959, και σημάδεψε στο χάρτη τόπους αχαρτογράφητους μέχρι τότε στη συλλογική μνήμη.

Ανάμεσά τους και το Λιοπέτρι, ένα μικρό χωριό της επαρχίας Αμμοχώστου, που έμελλε να γίνει γνωστό από τη Μάχη του Αχυρώνα και τη θυσία τεσσάρων παλικαριών, του Ανδρέα Κάρου, του δασκάλου Φώτη Πίττα, του Ηλία Παπακυριακού και του Χρήστου Σαμάρα.

Καθώς το Κυπριακό παρέμενε στο τραπέζι των διπλωματικών συζητήσεων και, όπως φαινόταν, η βρετανική πλευρά προωθούσε τη λύση της διχοτόμησης του νησιού – απευκταία για τον κυπριακό ελληνισμό – στα τέλη του Αυγούστου του 1958 έλαβαν εντολή από την ηγεσία της Ε.Ο.Κ.Α. οι τέσσερις προαναφερθέντες να σπεύσουν στο Λιοπέτρι, για να εκπαιδεύσουν τους άνδρες της περιοχής στον ανταρτοπόλεμο. Μια αιφνιδιαστική όμως επιχείρηση των αγγλικών δυνάμεων στις 2 του Σεπτεμβρίου, τους ανάγκασε μετά από μια αποτυχημένη απόπειρα διαφυγής να οχυρωθούν σ' έναν πλινθόκτιστο αχυρώνα του χωριού, που ανήκε στην οικογένεια Παναγιώτη Καλλή. Δυστυχώς, η παρουσία τους εκεί προδόθηκε και ακολούθησε σφοδρή μάχη. Δεν ήταν μόνο η ανταλλαγή πυρών που την έκανε τρομακτική, μα και η από αέρος ενίσχυση των Άγγλων που προχώρησαν στον εμπρησμό του αχυρώνα αναγκάζοντας τα παλικάρια να βγουν έξω και να τα θερίσουν τα πολυβόλα. Έξι ολόκληρες ώρες κράτησε η σύγκρουση των τεσσάρων ανδρών με δύναμη άνω των 500 Άγγλων και οι πυκνοί πυροβολισμοί ακούγονταν ως τα γειτονικά χωριά. Στο Αυγόρου, χωριό καταγωγής του Ανδρέα Κάρου, η μάνα του άκουγε τους πυροβολισμούς και ξέροντας πως εκεί είναι κι ο γιος της, έκανε πέτρα την καρδιά της και παρακαλούσε να κάνει το παιδί της το καθήκον του ως το τέλος.

Οι ανδριάντες των τεσσάρων παλικαριών στο χώρο της θυσίας τους

Στη μάχη αυτή, που καταγράφεται ως Ολοκαύτωμα του Αχυρώνα στην ιστορία της Κύπρου, είχαν μεγάλες απώλειες και οι Άγγλοι. Γι'αυτό προσπάθησαν να επιβάλουν περιοριστικά μέτρα και να μην επιτρέψουν την προσέλευση του κόσμου στην κηδεία των παλικαριών, απαγόρευση την οποία αγνόησαν οι κάτοικοι της περιοχής.

Ο Αχυρώνας του Λιοπετρίου είναι στη συνείδηση των ανθρώπων ένας μνημειακός χώρος και η ποιήτρια Κλαίρη Αγγελίδου, η οποία διετέλεσε και Υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού στην Κύπρο κατά τα έτη 1993-1997, ακολουθώντας την ανώνυμη και επώνυμη παράδοση που μετουσιώνει και τα πιο οδυνηρά γεγονότα σε Τέχνη, αφιέρωσε ένα ποίημά της στη μνήμη των τεσσάρων ανδρών που έχει μελοποιηθεί και μπορούμε και εμείς να ακούσουμε.

Ας είναι αιωνία η μνήμη τους!

Σημ. Τα στοιχεία για τη μάχη του Λιοπετρίου αντλήθηκαν από το βιβλίο « Δια χειρός ηρώων» Σπύρου Παπαγεωργίου, Εκδ. *Ηρόδοτος*, Λευκωσία, 1968

<https://www.youtube.com/watch?v=GUZP1xwYHCA>